

**АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ
БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ЗА ПЕРИОД ОД 2009. ДО 2012. ГОДИНЕ**

1. УВОД

Стратегијом безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2009. до 2012. године („Службени гласник РС”, број 32/09), предвиђено је да се у Акционом плану за спровођење Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2009. до 2012. године (у даљем тексту: Акциони план) детаљније пропишу и уреде поједине мере и активности са роковима, задацима, органима и учесницима надлежним за спровођење ове стратегије.

Акционим планом одређени су надлежни органи државне управе, социјалних партнера и других чиниоца у систему безбедности и здравља на раду са конкретним појединачним циљевима и активностима којима се разрађују циљеви и мере из Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2009. до 2012. године (у даљем тексту: Стратегија), као најважнијег стратешког документа у области безбедности и здравља на раду.

Општи циљ Стратегије јесте унапређење и очување здравља радно активног становништва, односно унапређење услова рада ради спречавања повреда на раду и професионалних болести и болести у вези са радом и њиховог свођења на најмању могућу меру, односно отклањања професионалних ризика.

Акциони план представља скуп конкретних мера и активности којима је основни циљ унапређење здравља радно активног становништва у циљу смањења повреда на раду и професионалних болести.

2. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ

За активности чија је реализација планирана у 2010. години, односно које представљају наставак активности на непосредном спровођењу Стратегије у току 2009. године потребна средства у износу од 500.000 динара обухваћена су финансијским планом Министарства рада и социјалне политике, а евентуална додатна средства ће се обезбеђивати из фондова Европске уније (ТАИЕХ, IPA и др.), као и из донаторских средства.

Средства неопходна за спровођење активности које ће се извршавати у 2011. и 2012. години биће обухваћена финансијским планом Министарства рада и социјалне политике у висини од 1.000.000 динара годишње.

У складу са могућношћу коришћења прве компоненте IPA, планираће се обезбеђивање средстава за пројекте којима ће се покренути иницијативе за оснивање референтне лабораторије и центара за едукацију, односно за реализацију ових активности неће се користити средства из буџета.

У 2010. години циљеви: покретање иницијативе за оснивање референтне лабораторије и покретање иницијативе за оснивање „Центра за едукацију”, обухватају активности које ће се спроводити кроз образовање радних тимова за израду анализа и процену могућности и доступности извора финансирања за покретање иницијатива, а не за само оснивање референтне лабораторије и центра за едукацију.

У оквиру IPA пројеката спровешће се део активности утврђених Акционим планом за спровођење Националне стратегије одрживог развоја за период од 2009. до 2017. године („Службени гласник РС”, број 22/09).

3. ЗНАЧЕЊЕ СКРАЋЕНИЦА

МРСП – Министарство рада и социјалне политике

МЗ – Министарство здравља

ЗЗЗР – Завод за здравствену заштиту радника

УБЗР – Управа за безбедност и здравље на раду

ИР – Инспекторат за рад

Репрезентативни синдикати – Савез самосталних синдиката Србије и УГС „Независност”

Репрезентативна удружења послодаваца – Унија послодаваца Србије

СЕС – Социјално-економски савет Републике Србије

МТИД – Министарство за телекомуникације и информационо друштво

РЗЗИ – Републички завод за информатику и интернет

УЗЗПРО – Управа за заједничке послове републичких органа

МЕРР – Министарство економије и регионалног развоја

БЗР – Безбедност и здравље на раду

МОП – Међународна организација рада

СЗО – Светска здравствена организација

ТАИЕХ – Биро за техничку помоћ и размену информација

ИРА – Инструмент за предприступну помоћ

ИАЛИ – Међународна асоцијација инспекције рада

SLIC – Комитет виших инспектора рада

RALI – Регионални савез инспекција рада Југоисточне Европе, Азербејџана и Украјине.

4. ОПШТИ И ПОЈЕДИНАЧНИ ЦИЉЕВИ, НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ И РОКОВИ

Општи циљ: унапређење и очување здравља радно активног становништва, односно унапређење услова рада ради спречавања повреда на раду и професионалних болести и болести у вези са радом и њиховог свођења на најмању могућу меру, односно отклањање професионалних ризика.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
1. Успостављање, одржавање, прогресивно развијање и периодично ревидирање система безбедности и здравља на раду у консултацији са репрезентативним организацијама послодаваца и запослених	1.1. Формирање радне групе за израду анализе примене закона и подзаконских аката	Чланови радне групе	Формирана радна група за израду анализе примене закона и подзаконских аката	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, САВЕТ ЗА БЗР, удружења, МЗ, Институт за медицину рада у сарадњи са службом медицине рада и друга министарства	Март 2010. год.
	1.2. Припрема плана анализе примене закона и подзаконских аката	Анализа примене Закона и подзаконских аката	Сачињен план анализе примене закона и подзаконских аката	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, САВЕТ ЗА БЗР, удружења, МЗ, Институт за медицину рада и друга министарства	Јун 2010. год.
	1.3. Анализа односно утврђивање примене Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконских аката који обезбеђују функционисање Закона	Стање примене Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконских прописа	Сачињен извештај са предлогом измена и допуна Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконских прописа	Чланови радне групе	Крај 2011. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
2. Доношење закона, подзаконских прописа, колективних уговора, општих и других аката о безбедности и здрављу на раду	2.1. Припрема и усаглашавање са правним тековинама ЕУ и иновирање прописа у области безбедности и здравља на раду	Степен усаглашености Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконских прописа са упутствима ЕУ	Усаглашен Закон о безбедности и здрављу на раду и усаглашени подзаконски прописи са упутствима ЕУ	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца МЗ и друга министарства	Крај 2012. год.
	2.2. Учествовање у преговорима за закључивање посебних колективних уговора за јавне службе и јавна предузећа, као и колективних уговора код послодаваца за јавне службе и јавна предузећа	Развијање социјалног дијалога у области безбедности и здравља на раду	Број закључених колективних уговора	МРСЦ и друга надлежна министарства, СЕС, послодавци, Савет за БЗР у сарадњи са репрезентативним синдикатима	Континуирано
3. Усвајање механизма и процедура за спровођење прописа о безбедности и здрављу на раду (интегрисана инспекција рада)	3.1. Формирање радне групе за израду методологије интегрисаног инспекцијског надзора у области радних односа и безбедности и здравља на раду	Чланови радне групе	Формирана радна група за израду методологије интегрисаног инспекцијског надзора у области радних односа и безбедности и здравља на раду	МРСЦ, ИР	Крај 2010. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	3.2. Израда методологија за интегрисани инспекцијски надзор у области радних односа и безбедности и здравља на раду	Усвојена методологија интегрисаног инспекцијског надзора коју примењују инспектори рада	Припремљена методологија за интегрисани инспекцијски надзор у области радних односа и безбедности и здравља на раду	МРСЦ, ИР	Крај 2010. год.
	3.3. Реализација обуке свих инспектора рада за интегрисани инспекцијски надзор	Број инспектора рада који је похађао и савладао обуку за интегрисани инспекцијски надзор	Обука свих инспектора рада за интегрисани инспекцијски надзор у области радних односа и безбедности и здравља на раду	МРСЦ, ИР	Крај 2010. год.
	3.4. Информисање социјалних партнера о интегрисаном инспекцијском надзору	Број одржаних округлих столова и семинара за социјалне партнере	Организовани округли столови и семинари за социјалне партнере на тему интегрисаног инспекцијског надзора	МРСЦ, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца	Крај 2010. год.
4. Увођење посебног осигурања од повреда на раду и професионалних болести	4.1. Организовање семинара ради упознавања са искуствима земаља чланица ЕУ у области осигурања од повреда на раду	Упознавање са искуствима земаља чланица ЕУ у области осигурања од повреда на раду	Организовани семинари	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, САВЕТ ЗА БЗР, МЗ, Институт за медицину рада у сарадњи са службом медицине рада, друга министарства и удружења	Крај 2010. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	4.2. Предложити образовање радне групе за израду Нацрта закона о осигурању од повреда на раду и професионалних болести ради накнаде штете	Предложени чланови радне групе	Образована радна група	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, САВЕТ ЗА БЗР, МЗ, Институт за медицину рада у сарадњи са службом медицине рада, друга министарства и удружења	Крај 2010. год.
	4.3. Припремити законски оквир којим се уређује осигурање од повреда на раду и професионалних болести ради накнаде штете	Расправа о Закону о осигурању од повреда на раду и професионалних болести ради накнаде штете	Израђен текст Закона о осигурању од повреда на раду и професионалних болести ради накнаде штете	Радна група	Крај 2012. год.
5. Увођење информационог система у области безбедности и здравља на раду (регистар повреда на раду и професионалних болести и др.)	5.1. Анализа постојећег информационог система	Стање функционисања постојећег информационог система	Предлог пројекта за увођење регистра повреда на раду и професионалних болести	МРСЦ, УБЗР, ИР, МЗ, МТИД, РЗЗИ, УЗЗПРО и друга министарства, Републички завод здравственог осигурања, Републички фонд ПИО, Институт за медицину рада у сарадњи са службом медицине рада, ЗЗЗР	Крај 2010. год.
6. образовање одговарајућих трипартитних тела које чине представници државних органа, послодаваца и запослених одговорних за безбедност и здравље на раду	6.1. образовање сталних радних тела код локалних социјално-економских савета	Развијање социјалног дијалога у области безбедности и здравља на раду	Образована стална радна тела за БЗР у оквиру локалних СЕС-а следећих градова: Нови Сад, Београд, Крагујевац, Ниш и општине Суботица	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца и извршни органи јединице локалне самоуправе	Континуирано крај 2012. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
7. Утврђивање приоритета у решавању проблематике везане за безбедност и здравље на раду	7.1. Мала и средња предузећа				
	7.1.1. Организовање семинара за едукацију послодаваца малих предузећа	Упознавање послодаваца са обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативно удружење послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативно удружење послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
	7.1.2. Организовање семинара за едукацију послодаваца средњих предузећа.	Упознавање послодаваца са обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативно удружење послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативно удружење послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
	7.2. Високоризични сектори (грађевинарство, дрвопрерађивачки, саобраћај, хемијска индустрија, пољопривреда и сл.)				
7.2.1. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у делатности грађевинарства	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.	

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	7.2.2. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у дрвопрерађивачком сектору	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
	7.2.3. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у делатности саобраћаја	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
	7.2.4. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у хемијској индустрији	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	7.2.5. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у пољопривреди	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
	7.2.6. Организовање семинара за едукацију запослених и послодаваца у сектору енергетике	Упознавање запослених и послодаваца са правима, обавезама и одговорностима у области БЗР	Одржано 5 семинара	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, учесници: УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
7.3. Групе осетљивих запослених (труднице, млади, старији запослени, особе са инвалидитетом, инвалиди рада и др.)					
	7.3.1. Организовање едукација за упознавање осетљивих група запослених са правима у области БЗР	Упознавање запослених и послодаваца са правима осетљивих запослених у области БЗР	Одржано 5 едукација	Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца - носилац, МРСП, УБЗР, Управа за родну равноправност, Сектор за рад, ИР, МЕРР, Службе медицине рада, Завод за унапређивање васпитања и образовања, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
7.4. Дискриминација и злостављање					

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	7.4.1. Информисање запослених и социјалних партнера о препознавању појава дискриминације и злостављања на раду, њиховом спречавању и поступку заштите	Број одржаних семинара, округлих столова, радионица и др.	Организовани округли столови и семинари за запослене и социјалне партнере	МРСЦП, УБЗР, Сектор за рад, Управа за родну равноправност, Сектор за рад, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, Службе медицине рада, Завод за унапређивање васпитања и образовања, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
7.5. Родна равноправност					
	7.5.1. Информисање запослених и социјалних партнера о родној равноправности	Број одржаних семинара, округлих столова, радионица и др.	Организовани округли столови и семинари за запослене и социјалне партнере	МРСЦП, УБЗР, Управа за родну равноправност, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, Сектор за рад, ИР, Службе медицине рада, Завод за унапређивање васпитања и образовања, удружења, Институт медицине рада у сарадњи са службом медицине рада	Континуирано крај 2012. год.
7.6. Безбедност производа, која се односи на опрему, машине и друга средства за рад и заштиту на раду					
	7.6.1. Обезбедити информације о значају поштовања стандарда и акредитације у светлу друштвено одговорног пословања	Повећана знања о добробити од увођења стандарда, акредитације у друштвено одговорном пословању	Повећан број привредних субјеката који поштују стандарде	МЕРП, Агенција за акредитацију, Институт за стандардизацију	Континуирано крај 2012. год.
7.7. Безбедност услуга, а нарочито услуга одржавања и поправке опреме, машина и других средстава за рад					

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	7.7.1. Обезбедити информације о значају поштовања стандарда и акредитације у светлу друштвено одговорног пословања	Повећана знања о добробити од увођења стандарда и акредитације у друштвено одговорном пословању	Повећан број привредних субјеката који поштују стандарде	МЕРП, Агенција за акредитацију, Институт за стандардизацију	Континуирано крај 2012. год.
8. Промовисање културе превенције и добре праксе у области безбедности и здравља на раду	8.1. Спровођење кампања које ће за циљ имати промоцију културе превенције	Организовање кампања	Постигнут виши ниво културе у БЗР	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, образовне институције, фондови за пензијско и инвалидско осигурање, невладине организације и друга министарства	Континуирано крај 2012. год.
	8.2. Програм едукације ученика и студената у сарадњи са образовним институцијама и послодавцима	Организовање кампања	Постигнут виши ниво знања из области БЗР	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, образовне институције, фондови за пензијско и инвалидско осигурање, невладине организације и друга министарства	Континуирано крај 2012. год.
	8.3. Покретање иницијативе код Министарства просвете за информисање и едукацију ученика средњих стручних школа о безбедности и здрављу на раду	Одређени образовни профили и области код којих ће се спровести информисање и едукација	У средњим стручним школама организовано информисање и едукација ученика средњих стручних школа	МРСЦ, УБЗР, Министарство просвете, друга министарства и невладине организације	Континуирано крај 2012. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
	8.4. Обележавање дана БЗР Републике Србије и увођење награде за добру праксу	Утврђен дан БЗР у Републици Србији и установљени критеријуми за награђивање добре праксе	Повећан број учесника у обележавању дана БЗР и повећан број привредних друштава са добром праксом	МРСЦ, УБЗР, ИР, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, невладине организације и друга министарства	2010. год.
9. Давање иницијатива за увођење законских претпоставки у смислу дефинисања финансијских и буџетских ресурса у области безбедности и здравља на раду	9.1. Анализа трошкова за спровођење мера БЗР код послодаваца	Сачињен упитник и прикупљени одговори 300 послодаваца	Утврђен проценат издвајања финансијских средстава за примену мера БЗР	МРСЦ, УБЗР, друга министарства, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца	Крај 2011. год.
	9.2. Анализа исплаћених надокнада у време одсуствовања са посла због повреда на раду или професионалних болести, за надокнаде штете код суда и сл.	Сачињен упитник и прикупљени одговори 300 послодаваца	Утврђен проценат издвајања финансијских средстава за исплаћене надокнаде	МРСЦ, УБЗР, друга министарства, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца	Крај 2012. год.
	9.3. Сагледавање економског аспекта примене транспонованих прописа ЕУ код послодавца	Сачињен упитник и прикупљени одговори 300 послодаваца	Утврђен проценат издвајања финансијских средстава за примену нових прописа	МРСЦ, УБЗР, друга министарства, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца	Крај 2012. год.
10. Покретање иницијативе за оснивање референтне лабораторије	10.1. Покретање иницијативе за израду пројекта: „Оснивање Референтне лабораторије” и образовање радног тима за израду пројекта	Образован радни тим за израду пројекта	Израђен пројекат: „Оснивање Референтне лабораторије”	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, МЗ, Институт за медицину рада, друга министарства и удружења	Крај 2010. год.

Појединачни циљеви	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности и учесници	Рокови
1	2	3	4	5	6
11. Покретање иницијативе за оснивање „Центра за едукацију”	11.1. Израда анализе о могућностима оснивања Центра или центара за едукацију	Образована радна група за израду анализе	Израђена анализа о могућностима оснивања „Центра или центара за едукацију”	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, МЗ, Институт за медицину рада у сарадњи са службом медицине рада друга министарства и удружења	Јуни 2010. год.
12. Сарадња у области безбедности и здравља на раду (даља сарадња на међународном нивоу и на националном нивоу побољшана и унапређена међуресорска сарадња)	12.1. Развијање сарадње са МОР-ом, Европском агенцијом за БЗР, СЗО, IALI, SLIC, RALI и др.	Формирање тимова за рад по појединим питањима	Развијена сарадња са МОР-ом, Европском агенцијом за БЗР, СЗО, IALI, SLIC, RALI	МРСЦ, УБЗР, ИР, МЗ, , ЗЗЗР, СЕС, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, друга министарства и удружења	Континуирано
	12.2. Побољшати сарадњу са земљама у региону по питању послова БЗР	Формирање тимова за рад по појединим питањима	Побољшана сарадња са земљама у региону	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, МЗ, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца, друга министарства и удружења	Континуирано
	12.3. Побољшати међусекторску и међуресорску сарадњу у делу процеса придруживања у ЕУ	Формирање тимова за заједнички рад по појединим питањима	Побољшана међуресорска и међусекторска сарадња	МРСЦ, УБЗР, ИР, СЕС, МЗ, Репрезентативни синдикати и Репрезентативна удружења послодаваца и друга министарства и удружења	Континуирано